

UDVIKLINGSPRINCIP: NATUR

Jens Christian Elle

PROJEKTFORSLAG 9 Utterslev Mose

BESKRIVELSE OG FORMÅL

Utterslev Mose udgør et samlet areal på 243 ha, der med Kirkemosen og Gyngemosen dækker 93 ha vandoverflade og øer. Det store naturområde har en stor attraktionsværdi for hele bydelen og den omkringliggende by. Det er derfor vigtigt at styrke Utterslev Mose, fordi den giver identitet til bydelen.

Mosen er også et værdifuldt sted for dyr og planter, og er eksempelvis en af Københavns bedste fuglelokaliteter. Lokaludvalget ønsker, at Brønshøj-Husum fremover skal videreudvikle sin kvalitet som en grøn bydel. I respekt for naturens mangfoldighed af økosystemer, skal det være muligt at understøtte og udvikle biodiversiteten ved nye former for pleje og samtidig skabe bedre vilkår for at opleve naturen med øgede rekreative muligheder i respekt for naturen. Desværre er Utterslev Mose et af de mest forurenede naturområder i Danmark, og det er magtpåliggende for Brønshøj-Husum Lokaludvalg, at Utterslev Mose hurtigst muligt og senest i 2027 lever op til EU's vandrammedirektiv om "god økologisk vandkvalitet".

En samlet strategi for Utterslev Mose må derfor fokusere på følgende tre indsatsområder:

- Bedre rekreative udfoldelsesmuligheder; herunder aktiv naturformidling, nye opholdssteder og landskabskunst.
- Forbedret vandkvalitet, og her særligt vandmiljøet, der officielt er at betegne som værende af dårlig økologisk tilstand på grund af årtiers udløb af urensset spildevand. En ny infrastruktur til håndtering af regnvand fra de højtliggende områder omkring mosen skal sikre en stabil tilførelse af rensset regnvand til mosens vandsystem.

- Øget biologisk mangfoldighed gennem skabelse af naturzoner, nye økologiske plejeformer, dannelse af bilaug og fåregræsserlaug, samt frivilligt engagement i naturovervågningen.

Brønshøj Husum Lokaludvalg arbejder for, at der kan skabes en helhedsplan for Utterslev Mose, der formår at tænke den nødvendige naturgenopretning sammen med klimatilpasning, biologisk mangfoldighed og rekreative udfoldelsesmuligheder. Klimatilpasning og skybrudssikring af afløbssystemerne i både København og Gladsaxe Kommuner er presserende og kan derfor blive drivende for helhedsplanen. En sådan helhedsplan kræver i lyset af opgavens omfang en hidtil uset tværfaglighed og kreativitet på såvel det økonomiske, det tekniske og det designmæssige område. I udgangspunktet skal processen frem mod en samlet helhedsplan for Utterslev Mose og opland dog funderes på bred borgerdeltagelse og dialog med interesseorganisationer og de tekniske forvaltninger. Herudover skal alt relevant datamateriale indhentes. Materialet fra denne proces skal efterfølgende danne afsæt for udarbejdelse af et udbudsmateriale og en konkurrence, hvor konsortier af landskabsarkitekter og ingeniører kan byde ind med deres bud på, hvordan en samlet helhedsplan kan se ud.

SAMMENHÆNG MED ANDRE PROJEKTER

Projektforslaget er et samarbejdsprojekt med Bispebjerg Lokaludvalg. Projektet er i tråd med flere af Teknik- og Miljøforvaltningens planer: Den Blå By – Vandhandleplan for Københavns Kommune, Frivillighed i det fri, Plads til naturen, spildevandsplanen/skybrudsplanen, Miljømetropolen – en grøn og blå hovedstad, Agenda 21 planen.

REALISERING AF PROJEKTET

Handlingsplan

- Fase 1: I det igangværende år indleder Brønshøj-Husum Lokaludvalg og Bispebjerg Lokaludvalg et tættere samarbejde med Teknik og Miljøforvaltningen med henblik på at formulere et projekt der kan give os en helhedsplan for Utterslev Mose og sikre realiseringen af denne. Lokaludvalgene arbejder på fortsat at styrke det frivillige engagement i Utterslev Mose og understøtte igangsættelse af konkrete initiativer, der kan sikre at de rekreative kvaliteter og den biologiske mangfoldighed forbedres.
- Fase 2: Et konkurrencemateriale udarbejdes, konkurrencen gennemføres og vinderforslaget danner afsæt for fase 3. Tidsskøn: Ca. 1 år.
- Fase 3: Helhedsplanen realiseres på længere sigt med et tidsskøn på ca. 10 år.

ØKONOMI

Driftsudgifter

Der afsættes 5.000.000 kr. til etablering af et tværkommunalt partnerskab, fundraising, udarbejdelse af konkurrencemateriale og afholdes konkurrencen "helhedsplan for Utterslev Mose". En mulig finansiering heraf kunne muligvis ske med midler som er afsat i Københavns Kommunes Vandhandleplan til biomani-pulation og fosfordnfældning i Utterslev Mose. Disse midler vil i et vandkvalitets- og omkostningsøkonomisk perspektiv sandsynligvis være bedre investeret i at få udviklet en mere omfattende eksekverbar naturgenopretningsplan som et centralt element i den samlede helhedsplan for Utterslev Mose.

Såvel Brønshøj-Husum som Bispebjerg Lokaludvalg ønsker at gøre en ekstraordinær indsats for at igangsætte konkrete aktiviteter i Utterslev Mose baseret på frivillig indsats fra borgerne.

Denne indsats vil naturligt ske gennem et styrket samarbejde med kommunens frivillighedskoordinator, men herudover vil denne indsats kræve en egentlig naturvejleder. Denne naturvejleder kan samfinansieres med Friluftsrådet med 70 %, såfremt dennes ansættelse forankres i et ikke-kommunalt regi. Et kommende Naturcenter i fonden Energicenter Voldparken vil være en oplagt mulighed. Der afsættes 250.000 til med finansiering af naturvejleder inkl. overhead.